

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Corpus Juris Canonici

Gregor <XIII., Papst>

Coloniae Munatianæ, 1665

De Precariis. Titvlvs XIV.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62915](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62915)

CAP. XI.

Restitutio ecclesie contra alienationem, per quam enormiter fuit lesa. h. d. secundum lecturam veriorum.

Idem Episcopo Mauriensi, & propositio Vicoen. a

Ad b nostram noveris audientiam pervenisse, quod cum Tufen. e monasterium depressum esset onere maximo debitorum, Abbas & conventus ipsam villam quandam necessitate coacti B. laico concesserunt in feudum, tali conditione adposita, quod idem lxxx. libras persolveret, pro quibus eadem extiterat obligata: quod non distulit effectui mancipare: [1 & infra.] Unde d humiliter supplicarunt, ut feudum predictum faceremus ad utilitatem monasterii revocari, praesertim cum idem laicus primo anno de ipsius proventus ultra summam perceperit praxatam, & per multos postmodum annos sumplerit ejus fructus: [2 & 7.] [Quocirca e] mandamus, quatenus si predictum monasterium, propter hoc inveniatis enorme dispendium incurrisse, dictum laicum ut (pecunia, quam pro exoneratione feudi, seu etiam pro utilitate ipsius monasterii expendisse noscitur, ab eisdem Abbate & conventu recepta, cum sibi fructus percepti sufficere debeant pro labore) praxatum feudum eidem monasterio dimitat liberum & quietum, appellatione postposita, compellatis.

[1 Verum quia praefatum monasterium, sicut dicitur, enormiter est lesum, in hoc eo quod de redditibus villa praefata conventus duobus singulis annis percipit, & in festo duodecim lectionum, pisces vel aliud aequali consuetudine percipere.] [2 Nos igitur sic volentes gravaminibus praefati monasterii prorsus, quod alius non videamus injuriam irrogare.]

CAP. XII.

Alienatio rei ecclesiastica facta sine legitimo ecclesiasticarum personarum assensu, non tenet, licet adprobetur per constitutionem laicam.

Idem in concilio generali. f

Utm g laicis, quamvis religiosis, disponendi de rebus ecclesie nulla sit attributa potestas b, quos obsequandi manet necessitas, non auctoritas imperandi: dolemus in quibusdam ex illis i sic refrigescere charitatem, quod immunitatem ecclesiastica libertatis, quam non tantum sancti Patres, sed etiam Principes seculares privilegii multis munerunt, non formidant suis constitutionibus vel potius destitutionibus k impugnare l, non solum de alienatione feudorum, ac aliarum possessionum ecclesiasticarum, & usurpatione jurisdictionum, sed etiam de mortuorum, nec non & aliis quae juri spirituali adnexa videntur, illicitè praesumendo. Volentes igitur super his indemnitatibus consulere ecclesiasticarum, ac tantis gravaminibus providere, constitutiones & venditiones hujusmodi feudorum, seu aliorum bonorum ecclesiasticorum, sine legitimo personarum ecclesie assensu praesumptas, occasione constitutionis laicae potestatis (cum non constituto, sed destituito vel destructo diei possit, nec non usurpatione jurisdictionum m) sacri adprobatione concilii decernimus non tenere, praesumptoribus per eadem ecclesie compellendis.

a Vicoen. al. Vicoen. al. Vicoen. b C. 2. eod. tit. in 3. compilat. c al. Secus. al. Casp. in antiquiss. d Vid. l. 1. quid si minor. s. restituito. ff. de minor. e De intellectu hujus tenentis vide latissime per Covarruviam l. s. Var. re. c. 3. f Latera. conc. gener. sub Innoc. III. c. 44. g Cuncto. eod. tit. in 4. compilat. h facta. i ista. k Alid. destructionibus. l Vid. autb. cass. per Bart. C. de ser. sanc. eccles. m jurisdictionis.

DE PRECARIIS.

TITVLVS XIII.

CAP. I.

Brevi est, nec potest brevius summat.

Ex Concilio apud Beluacem. a

PREcariæ de quinquennio in quinquennium secundum auctoritatem & antiquam consuetudinem renouentur.

CAP. II.

Reuocat successor precariam per praedecessorem irrationabiliter factam.

Ex concilio Carthagenen. b

DE precariis irrationabiliter factis à rectoribus ecclesiarum, se suosque successores poena gravi obligantibus, ut facta ipsorum dissolvere nequeant: Praecipimus ut nemo successor antecessoris sui poena sit obligatus, sed suae providentiae sit concessum, ut si antecessor ejus res ecclesiae irrationabiliter distribuit, ab eo ad jus ejusdem ecclesiae reuocentur.

CAP. III.

Concessio precariæ extinguitur voluntate concedentis, aut ei succedenti: precaria autem concessio non.

Gregorius nonus.

PREcariam e utendum conceditur, quamdiu patitur, qui concessit: solvitur quoque obitu ejus, cui concessum est d, non etiam concedentis: aut cum ipsum alienari contingit alieni hoc revocare volenti: quia per conventionem hujusmodi, non licet rem alienam invito domino possideri. Porro precariae, quae quandoque de ecclesiarum possessionibus fieri solent, non sunt pro voluntate concedentium revocanda. e

DE COMMODATO.

TITVLVS XIV.

CAP. unicum.

Commodatarius gratia sui tenetur etiam de leuissima culpa, non de casti, nisi in tribus casibus hic positi. Et commodatum ante usum completum non reuocatur. h. d.

Idem Gregorius nonus.

Utm f gratia sui tantum quis commodatum accepit, de leuissima etiam culpa tenetur: Licet casus fortuitus (nisi acciderit culpa sua, vel interuenit pactum, seu in mora fuisset) sibi non debeat imputari. Contra eum quoque rectè commodati non agitur, nisi post usum expleum, cuius gratia res fuerat commodata: Cum non decipi beneficio nos oporteat, sed adiuuari.

DE DEPOSITO.

TITVLVS XV.

CAP. I.

Ex deposito facto apud clericum ecclesie, non tenetur ecclesia, nisi in utilitatem ecclesie sit versum.

Alexander III. London. g Episc.

GRavis h illa querimonia usque ad nos super deposito tuo tibi haecenus denegato pervenit: [1 & 7.] Cum enim non consistet pecuniam tuam, quam ille vir Belial furatus est, in ecclesiae utilitatem convertam, non debemus de jure contra cano-

a Beluacem, Barc. l. 3. c. 169. Ivo p. 3. c. 230. & c. 1. eod. tit. in 1. comp. b Ant. August. in not. antiq. collectionis eod. tit. c. 2. aut, se non invenisse in concilio hoc caput. c Vid. l. 1. & ibi gloss. & Bart. ff. eod. tit. d Hostiensis legendum seu corrigendum hic admomenta: sed non concedentis. e Vid. l. creditoris. & quod ubi not. Bart. C. de pigno. f Vid. text. in §. item in cur. res. insit. quib. modis re contrahitur obligat. g London. al. Ludon. al. Ludon. al. Londonen. al. Lincenien. h C. 2. eod. tit. in 1. comp. & post conc. Lat. sub Alex. III. p. 50. c. 21.